

STRESZCZENIE PRACY DOKTORSKIEJ

Tytuł, imię i nazwisko autora: **ThLic. Jiří Šlégr**

Instytucja: **Uniwersytet Kardynała Stefana
Wyszynskiego
w Warszawie, ul. Dewajtis 5, 01-815
Warszawa**

Kierunek studiów: **Teologia**

Numer albumu: **1784**

Tytuł pracy: **Główne idee teologiczne czeskich katolickich
czasopism misyjnych w latach 1900 - 1950,
w języku czeskim: Hlavní teologické ideje
českých misijních katolických časopisů
v letech 1900 - 1950**

Praca: **doktorancka**

Promotor: **ks. prof. UKSW dr hab. Jarosław Rózański**

Ilość stron: **471 + aneksy**

Ilość aneksów: **20**

Rok obrony: **2014**

Słowa kluczowe: **czasopisma – 20. wiek,
misje katolickie – 20. wiek,
misje zamorskie – 20. wiek,
działalność misyjna – 20. wiek,
misjonarze katolicy – 20. wiek,
księża i zakonnicy katolicy,
życie chrześcijańskie**

Co do czeskich czasopism misyjnych, dotychczas nie udało się znaleźć ich całkowity przegląd lub systematyczne opracowanie. Dlatego właśnie ten temat został w pracy doktorskiej opracowany bardziej kompleksowo.

Oczywiście, głównym materiałem źródłowym, jak wynika z tematu pracy, były *czasopisma misyjne*. Zwrócono się do biskupstw, bibliotek i archiwów w Czechach, Austrii, Słowacji, Polsce i Włoszech, zapytano wszystkich zakonów i kongregacji działających na terenie czeskich i morawskich diecezji, gdzie szukano czasopisma, raporty roczne, kalendarze ewentualnie inne periodyki wydane w języku czeskim od 1900 roku do 1950. Dzięki Bogu udało się znaleźć w sumie 21 periodyków, z których 16 jest przeznaczonych tylko dla dorosłych, 5 dla dzieci i młodzieży. Chodzi mniej więcej o 285 roczników i 2300 numerów, które można znaleźć mniej więcej na 42 800 stronach. Mniej więcej połowa badanych źródeł pojawiała się co miesiąc, dwa raz w roku a inne nieregularnie.

Do *grupy docelowej*, dla której czasopisma są przeznaczone, zaliczamy ludzi należących lub współpracujących ze zgromadzeniami zakonnymi i stowarzyszeniami. Znajdziemy wśród nich osoby o różnym wieku i wykształceniu, rodziny, młodzież, studentów i dzieci.

Jeśli zwrócimy uwagę na *rozpoczęcie wydawania*, stwierdzimy, że tylko dwa czasopisma wydawano od lat 1900-1901, kolejne trzy od lat 1912-1914, dwa od lat 1919-1921 i dwa od lat 1925-1926. Reszta pokazała się po 1928 roku. W odróżnieniu od tego, jeśli chodzi o rok *zakończenia wydawania*, siedem periodyków skończyło w 1948 roku, dwa w latach 1945-1946, kolejnych pięć w latach 1939-1941 a reszta przed 1936 rokiem.

Przez niewiarygodnych 41 lat pokazywało się regularnie *Echo z Afryki* – miesięcznik katolicki wspierający działalność misyjną w Afryce – w czym miało swoją zasługę Bractwo św. Piotra Klavera. Już tylko miesięcznik dla czeskosłowiańskich tercjarzy *Kwiaty serafickie*, który przygotowywali Tercjarze z zakonu franciszkanów konwentalnych, franciszkanów i kapucynów, był wydawany przez tak długi czas (mniej więcej 40 lat). Wśród wydawców znajdziemy misyjnie nastawione zgromadzenia zakonne (salezianie, jezuita, werbiści, franciszkanie konwentalni, klawerianie, franciszkanie i kapucyni), bractwa lub stowarzyszenia (Bractwo św. Piotra Klavera dla misji afrykańskich, Dzieło Rozkrzewiania Wiary, stowarzyszenie św. Rafała, Franciszkańskie Stowarzyszenie Misyjne, Studenckie Stowarzyszenie Misyjne, Apostolat Trzeciego Zakonu św.

Franciszka, Tercjarze Zakonu Franciszkanów Konwentualnych, Franciszkanów i Kapucynów). Jak jest widoczne, większość owych stowarzyszeń miała wsparcie wymienionych zakonów.

Specyficzne miejsce wśród badanych periodyków zajmuje *Informator Dzieła Rozkrzewiania Wiary i Misje Katolickie*. Właśnie tym źródłem poświęcono więcej uwagi. Są one bowiem związane z Papieskim Dziełem Misyjnym i z nowym i rozwijającym się ujęciem pomocy misjom. Przez wszystkie zgromadzenia zakonne, stowarzyszenia i bractwa, we współpracy z każdą parafią i wspólnotą na poszczególnych kontynentach organizują Papieskie Dzieła Misyjne ogólnoswiatową kampanię modlitewną i finansową.

Praca zwraca uwagę na kilka następujących zakresów, które łączą się z periodykami misyjnymi publikowanymi w latach 1900-1950:

1. Przedstawia rozumienie problematyki misyjnej w świecie i w Republice Czeskiej w pierwszej połowie 20. wieku. W tym kontekście definiuje posłannictwo misyjne, zamuje się podstawami teologicznymi, Pismem Świętym, Ojcami Kościoła i dokumentami Magisterium Kościoła.

Współczesne źródła bez wątpliwości pokazują, że do zbawienia zostali powołani także poganie. Oczywisty uniwersalizm misyjny potwierdzają cytatami z Pisma Świętego. Podkreślają rzeczywistość zbawienia uniwersalnego, iż już w Starym Testamencie mieli zostać zbawieni także poganie. Uniwersalizm misyjny znajdziemy także u Ojców Kościoła i w dokumentach Kościoła. Do uniwersalizmu zbawienia odsyłają także encykliki o misjach papieża Benedykta XV i Piusa XI.

Koncepcja posłannictwa misyjnego łączy źródła czasowe z czterema aspektami wyrazu misje: osoba, która wysyła (Bóg lub Kościół), wysłany (apostoł lub misjonarze), zadanie (głosić ewangelię) i miejsce (terytorium lub osoby, do których się wysyła); autorzy przytaczają także prawo kościelne (Kan. 109), w którym ma *misja* znaczenie mianowania (pełnomocnictwa) zdolnej osoby przez władze kościelne do wykonywania pewnego urzędu. W węższym znaczeniu oznacza *missio* (Kan. 1 328) udzielenie specjalnego uprawnienia do głoszenia Słowa Bożego (np. księżom i katechetom). Specyficzny jest ówczesny sposób przedsoborowego rozumienia odpowiedzialności misyjnej i stylu pracy Kościoła katolickiego. Za pomocą słów Jezusa tłumaczy się, że Kościół katolicki (apostołowie i ich następcy) stara się na podstawie swojego zadania przyprowadzić do owczarni Chrystusowej wszystkich ludzi, dopóki wszystkie narody nie będą wcielone do prawdziwego

Kościola Chrystusowego. Jego zadaniem jest dosłownie przyprowadzić do prawdziwej wiary każdego, a więc także żydów, muzułman, heretyków i schizmatyków. Misje światowe więc trzeba rozumieć jako tę działalność Kościoła, która chce nawrócić pogan na chrześcijańsko-katolicką wiarę. Stąd więc nazwy jak pogańskie, wewnętrzne lub zamorskie misje. *Misje święte są więc czynnością Kościoła Świętego, wykonywaną w celu rozszerzenia wiary katolickiej wśród pogan.* To zadanie misyjne może wykonywać tylko osoba, która została powierzona i wysłana.

W Republice Czeskiej był na początku 20. wieku Kościół katolicki bardzo rozpowszechniony, 90 % narodu czeskiego trwało formalnie w Kościele katolickim i mniej więcej do 1910 roku utrzymała się prawie we wszystkich regionach wiejskich swego rodzaju praktyka religijna. Bardzo dobrze spisali się katolicy na polu charytatywnym. Do 1918 roku było tutaj 63 ochronek dla dzieci, 62 sierocińców, przytułków i żłobków, 20 domów, uzdrowisk, przytułków i domów dla ubogich, 36 ośrodków dla upośledzonych fizycznie lub umysłowo, 2 ośrodki dla osób niemoralnych, 17 szpitali, 9 uzdrowisk, 2 akademiki dla studentów uniwersytetu, diecezjalne seminaria duchowne dla przyszłych kapłanów i laików, 22 pensjonatów, 20 stacji opieki biednych chorych w domach, liczne stowarzyszenia charytatywne.

Z ówczesnej literatury dla nauczycieli i wychowawców możemy się dowiedzieć, że w szkołach poleca się uczenie *misyjnej świadomości i odpowiedzialności* dzieci. Aktualne jest przypomnienie życzenia papieża, by do Dzieła Świętego Dzieciństwa dołączały wszystkie dzieci, by zostało wprowadzone do każdej parafii.

2. Stwarza podstawowy przegląd czeskich czasopism misyjnych, dzieli je według grup, w skrócie zwraca uwagę na ich ukierunkowanie a przede wszystkim na treść misyjną.

Czeskie czasopisma mające treść misyjną możemy podzielić według grup docelowych na periodyki przeznaczone dla dorosłych, młodzieży i dzieci. Przede wszystkim dla dorosłych było 16 pozycji, dla dzieci i młodzieży 5. Do pierwszej grupy, dla dorosłych, należy *Blahoslavený Jan Bosko (Błogosławiony Jan Bosko)*, *Věstník českého salesiánského díla (Informator Czeskiego Dzieła Salesjańskiego)* oraz *Salesiánský věstník (Informator Salezjański)*; stopniowo do siebie nawiązują. *Echo z Afriky (Echo z Afryki)* to katolicki miesięcznik wspierający działalność misyjną w Afryce, publikowany przez Solidację św. Piotra Klawera. *Věstník díla*

šíření víry (Informator Díela Rozkrzewiania Wiary) i jego następcę *Katolícké misie (Misję Katolícką)* publikowała Dyrekcja Díela Rozkrzewiania Wiary w Pradze. Chodzi o zbiór listów i wiadomości przesyłanych przez biskupów i misjonarzy z misji całego świata, jak również wszystkich listów dotyczących misji katolíckich i Díela Rozkrzewiania Wiary. *Katolícké misie (Misja Katolícka)* poszerza swój zasięg i zostaje informatorem dla członków papieskich stowarzyszeń misyjnych: Papieskie Díelo Rozkrzewiania Wiary, Papieskie Díelo Świętego Dzieciństwa, Papieskie Díelo św. Apostoła Piotra (do spraw wychowania miejscowego duchowieństwa) oraz Papieska Unia Misyjna. Rodzinny miesięcznik *Říše boží (Boża Rzesza)* przygotowywali werbiści w Chrudimi.

Kilka następujących periodyków łączy duchowość franciszkańska: *Přítel františkánských misií (Przyjaciel Misji Franciszkańskich)*, *Serafínský prapor (Chorągiew Seraficka)*, dodatek do *Chorągwi Serafickiej Ignis seraphicus: oheň serafínský (Ogień Seraficki)*, *Serafínské květy (Kwiaty Serafickie)* mieli swój udział tercjarze z zakonu minorytów, franciszkanów i kapucynów. Sekretariat kapucyński III Zakonu św. Franciszka z siedzibą w Pradze publikował okólnik dla tercjarzy prowadzonych przez zakon kapucyński pt. *Pozdrav terciářům (Pozdrowienie dla Tercjarzy)*.

Stowarzyszenie św. Rafała zajmowało się obroną emigrantów katolíckich i w tym celu wydawało *Výroční zprávu Spolku sv. Rafaela (Sprawozdanie Roczne Związku św. Rafała)*. Z warsztatu jezuitów udało się znaleźć 3 pozycje. *Zprávy z československé provincie Tovaryšstva Ježíšova (Informacje z Czechosłowackiej Prowincji Towarzystwa Jezusowego)*, prowincjał je pisze przyjaciółom „narybku“ jezuickiego i dobroczyńcom. Drugim periodykiem jezuckim jest *Česká provincie Tovaryšstva Ježíšova svým přátelům a dobrodincům (Prowincja Czeska Towarzystwa Jezusowego Swoim Przyjaciółom i Dobroczyńcom)*. Wspominanym trzecim periodykiem jest *Posel Božského srdce Páně (Poseł Boskiego Serca Jezusowego)*. Chodzi o miesięcznik szerzący oddawanie czci Boskiemu Sercu Jezusa, organ Apostolstwa Modlitwy i Zjednoczenia Ofiar Prześlągalnych.

Do periodyków dla młodzieży należy czasopismo studenckie wspierające kleryków w misjach pt. *Pán volá (Pan Woła / Wzywa)*, wydawane przez Studenckie Zgromadzenie Misyjne w Pradze. Dla dzieci są przeznaczone cztery kolejne periodyki, które w Pradze wydawała Solidacja św. Piotra Klawera dla Misji Afrykańskich. Obrazkowy miesięcznik katolícki *Africké kvítky (Kwiatki Afrykańskie)*

szerzy miłość wobec biednych w Afryce. Obrazkowy i wyłącznie misyjny miesięcznik katolicki *Malý černochoch (Mały Murzyn)* udostępnia dzieciom w sposób zabawny tematykę misyjną. Miesięcznik *Černoušek (Murzynek)* nawiązuje do swojego poprzednika *Małego Murzyna* i kontynuuje mniej więcej w tej samej tematyce. *Misijní kalendář pro mládež (Kalendarz Misyjny dla Młodzieży)* pokazywał się raz w roku jako dodatek do czasopisma *Murzynek*, zawsze we wprowadzeniu do danego roku przypominał ważne daty i święta.

3. Na podstawie dokumentów papieskich i teologii przedsoborowej, świętych misjonarzy i patronów misji uzasadnia misje katolickie i ich cele.

Zostali przedstawieni następujący papieże: Grzegorz XVI, Lew XIII, Św. Pius X, Benedykt XV, Pius XI i Pius XII. Większość periodyków cytowała, obierała jako wzory lub prosiła o wstawiennictwo patronów misji: Pannę Maryję, św. Teresę od Dzieciątka Jezus, św. Franciszka Ksawerego, św. Benedykta i wielu świętych Kościoła, wspomnianych ich zostało ponad 160.

4. Pokazuje organizację misji i pomoc w rozwoju: jaką rolę odgrywa papież, Kongregacja ds. ewangelizacji narodów i personel misyjny; sprawę środków misyjnych, postępu ludzkiego, metod pracy misyjnej, wsparcia finansowego misji i statystyk.

W związku z tym, że posłannictwo misyjne i działalność Kościoła są w pierwszym rzędzie sprawą Ojca Świętego, zajmują się periodyki misyjne *papieżami*, wśród których są np. Pius VII, Lew XIII, Pius X, Benedykt XV, Pius XI i Pius XII. Ważną rolę w organizowaniu i prowadzeniu misji Kościoła katolickiego odgrywa *Kongregacja ds. Ewangelizacji Narodów*. Często poruszonym tematem periodyków jest *personel misyjny*, włącznie z *misyjnymi zgromadzeniami zakonnymi i stowarzyszeniami*, poza tym, należy również tutaj *związki i seminaria*. Znalaziono ich co najmniej 63.

Do pomocy w rozwoju trzeba mieć *Środki misyjne*: szkoły misyjne, sanitarna misja, służba zdrowia, misyjna prasa i literatura, dzieło miłosierdzia i troska o głodujących. Oprócz tego działalność misyjna skupia się na *postępie ludzkim*, budowaniu pokoju międzynarodowego, niebezpieczeństwie mobilizacji armii i walk, prześladowaniu wierzących osób i dyskryminacji, cierpieniu dorosłych i dzieci, problemach sierot, niewolników, handlu ludźmi, niedożywieniu itp. Periodyki wspominają o *metodach pracy misyjnej*, w ramach której dowiadujemy się np. o

środkach transportu, sposobach głoszenia i katechizacji, obchodach niedzieli, budowaniu kościołów, metodach katechetycznych, ćwiczeniach duchowych i doświadczeniach praktycznych i metodach misjonarzy. Czasopisma prezentują różne działalności związane ze *wsparciem finansowym misji*, jak np. Chleb św. Antoniego, ofiara na ochrzczenie poganina, Afrykański Związek Mszalny i dar dla misji afrykańskich. Całą tę obszerną problematykę uzupełniają statystyki misyjne, podsumowania i tabelki.

5. Objasnia sprawę udziału i relacji misjonarzy względem miejscowych kultur: formację miejscowych księży i zakonników; powstanie miejscowych zgromadzeń zakonnych; rolę katechetów, chrzcicieli, miejscowych bractw i przedmodlitewników; poznanie miejscowych kultur, religii niekatolickich, sekt, czerodziejów, szamanów i fetyszyzmu.

Wprawdzie różnorodny obraz znajdziemy w związku z poznawaniem miejscowych kultur. Czasopisma piszą np. na temat modelu i pogańskich bogów, ludożerców i kanibalów, łowców głów ludzkich i wampirów, przesądów, wielożeństwa i pozycji kobiety, pokazują miejscowe zwyczaje, zwracają uwagę na handel z dziećmi, odrzucanie i zabijanie umierających lub chorych dzieci, opisują reakcję tubylców na przyście misjonarzy, problemy ze zwierzętami i owadami, zagrożenia naturalne i bandytów. Czytelnikom są przedstawiane religie niekatolickie, sekty, czarodziejowie, szamani i fetyszyzm. Można przeczytać o naczelnikach, obrzędach połączonych z urodzeniem dziecka, umieraniem i pogrzebem, zaręczynami i ślubem, w jaki sposób obchodzona jest niedziela, Boże Narodzenie, post i Wielkanoc. Do kultury miejscowej można zaliczyć także jedzenie, przypowieści, przysłowia i mądrości ludowe, humor i dowcipy.

6. Stwarza zwięzły wgląd do historii misji na poszczególnych kontynentach, włącznie z tematem odjazdu misjonarzy i problematyką męczenników.

Autorzy wiadomości, listów i studiów prowadzą czytelniki do miejsc, których nazwy są połączone z nazwami obszarów kościelnych (wikariatów apostolskich, misji, parafii itp.), krajów, obszarów geograficznych lub innych regionów w świecie. Krótkie spojrzenie na historię misji na kontynentach pokazuje mniej więcej 100 obszarów misyjnych. Największą uwagę zwracano na Azję, następnie było duże zainteresowanie Afryką, mniej występowała Australia i Oceania, najmniej pisano o

Ameryce. Ten obszerny temat uzupełnia problematyka męczenników i odjazd misjonarzy do destynacji zamorskich.

7. Mapuje udział czeskich i morawskich diecezji w misjach zamorskich: udział czeskich misjonarzy, wsparcie duchowe i finansowe misji i literaturę.

Periodyki misyjne zawsze z wielkim zainteresowaniem przynosiły informacje o czeskich zamorskich misjonarzach. Do czeskich księży i zakonników w misjach należą np. franciszkanie, salezjanie, bracia szkolni, jezuici, werbiści, franciszkanki i siostry Niepokalanego Poczęcia Panny Maryi. Wymieniono co najmniej 74 czeskich misjonarzy (54 mężczyzn i 20 kobiet). Misjom zapewne pomaga w czeskich i morawskich parafiach rozpowszechniony kult św. Teresy od Dzieciątka Jezus, niebiańskiej wspomóżycielki misji. Do wsparcia duchowego misji można zaliczyć także wspomnienia i modlitwę za zmarłych misjonarzy. Ważnym aspektem udziału w misjach zamorskich jest wsparcie finansowe misji, wspierane przez zainteresowanie czeskomorawskich biskupów i udzielane przez diecezje Czech i Moraw. Swoje specyficzne miejsce tutaj zajmują kolekty Dzieła Rozkrzewiania Wiary, przeznaczone na misje zamorskie. Swoją niezastąpioną rolę w formacji misyjnej i oświacie czeskich czytelników odgrywa literatura, recenzje i oferty literatury oraz historie na odcinki w czasopismach.

Szczególna uwaga została poświęcona historii, pozycji i działalności Papieskich Dzieł Misyjnych.

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW

1. WSTĘP
 - 1.1. Wprowadzenie ogólne do problematyki pracy
 - 1.2. Wytlumaczenie tematu pracy
 - 1.3. Opis celu pracy
 - 1.4. Ocena źródeł i literatury przedmiotu
 - 1.5. Przedstawienie metod pracy
 - 1.6. Krótkie objaśnienie treści poszczególnych rozdziałów

2. OPIS I ZROZUMIENIE SYTUACJI
 - 2.1. PODSTAWY TEOLOGICZNE
 - 2.1.1. Uniwersalizm misyjny w Piśmie Świętym
 - 2.1.2. Uniwersalizm misyjny u Ojców Kościoła i w dokumentach kościelnych
 - 2.1.3. Przedsoborowe ujęcie działalności misyjnej Kościoła katolickiego
 - 2.1.3.1. Definicja posłannictwa misyjnego
 - 2.1.3.2. Odpowiedzialność posłannictwa misyjnego Kościoła katolickiego
 - 2.2. SYTUACJA W CZESKICH I MORAWSKICH DIECEZJACH
 - 2.2.1. Ważne daty historyczne
 - 2.2.2. Stosunki wewnątrz Kościoła od 1900 roku do 1918 roku
 - 2.2.2.1. Kler
 - 2.2.2.2. Nowe środki dla posilenia pobożności
 - 2.2.2.3. Prasa katolicka
 - 2.2.3. Stosunki religijne między dwoma wojnami światowymi
 - 2.2.3.1. Stosunki zewnętrzne
 - 2.2.3.2. Jedność duchowieństwa katolickiego
 - 2.2.3.3. Kościół katolicki a państwo czechosłowackie
 - 2.2.4. Stosunki wewnętrzne
 - 2.2.4.1. Świadomość misyjna i formacja
 - 2.2.4.2. Potrzeba wychowania misyjnego dzieci we wszystkich parafiach

3. CZESKIE CZASOPISMA MISYJNE
 - 3.1. Podział periodyków misyjnych według grup docelowych

- 3.1.1. Czasopisma misyjne dla dorosłych
 - 3.1.1.1. Blahoslavený Jan Bosko (Błogosławiony Jan Bosko)
 - 3.1.1.2. Česká provincie Tovaryšstva Ježíšova svým přátelům a dobrodincům (Prowincja czeska Towarzystwa Jezusowego swoim przyjaciołom i dobroczyńcom)
 - 3.1.1.3. Echo z Afriky (Echo z Afryki)
 - 3.1.1.4. Ignis seraphicus: Oheň serafinský (Ogień seraficki) – dodatek chorągwi seraficki
 - 3.1.1.5. Katolické misie (Misja katolicka)
 - 3.1.1.6. Posel Božského srdce Páně (Poseł Boskiego Serca Pana)
 - 3.1.1.7. Pozdrav terciářům (Pozdrowienie dla tercjarzy)
 - 3.1.1.8. Přítel františkánských misí (Przyjaciel misji franciszkańskich)
 - 3.1.1.9. Říše boží (Boża Rzesza)
 - 3.1.1.10. Salesiánský věstník (Informator salesjański)
 - 3.1.1.11. Serafinské květy (Kwiaty serafickie)
 - 3.1.1.12. Serafinský prapor (Chorągiew seraficka)
 - 3.1.1.13. Věstník českého salesiánského díla (Informator czeskiego dzieła salesjańskiego)
 - 3.1.1.14. Věstník díla šíření víry (Informator dzieła rozkrzewiania wiary)
 - 3.1.1.15. Výroční zpráva Spolku sv. Rafaela (Sprawozdanie roczne Stowarzyszenia św. Rafaela)
 - 3.1.1.16. Zprávy z československé provincie Tovaryšstva Ježíšova (Informacje z czechosłowackiej prowincji Towarzystwa Jezusowego)
- 3.1.2. Czasopisma misyjne dla dzieci i młodzieży
 - 3.1.2.1. Africké kvítky (Kwiaty afrykańskie)
 - 3.1.2.2. Černoušek (Murzynek)
 - 3.1.2.3. Malý černoch (Mały murzyn)
 - 3.1.2.4. Misijní kalendář pro mládež (Kalendarz misyjny dla młodzieży)
 - 3.1.2.5. Pán volá (Pan woła)

4. UZASADNIENIE I CELE MISJI

- 4.1. Papieskie misyjne dokumenty
- 4.2. Święci misjonarze i patronowie misji
- 4.3. Święci Kościoła partykularnego
- 4.4. Inspiracja przedsoborowej teologii misji

- 4.4.1. Tabula rasa – kwintesencja europocentryzmu
- 4.4.2. Nawrócenie niewierzących i szkoła Józefa Schmidlina w Münster
- 4.4.3. Zakładanie Kościoła i szkoła Pierra Charlesa w Louvain

5. ORGANIZACJA MISJI I POMOC W ROZWOJU

- 5.1. Papież
- 5.2. Kongregacja Propaganda fide
- 5.3. Personel misyjny
 - 5.3.1. Misyjne zgromadzenia zakonne i stowarzyszenia
 - 5.3.1.1. Męskie zgromadzenia zakonne i stowarzyszenia
 - 5.3.1.1.1. Ojcowie Biali
 - 5.3.1.1.2. Dominikanie
 - 5.3.1.1.3. Eudyści
 - 5.3.1.1.4. Franciszkanie
 - 5.3.1.1.5. Jezuici
 - 5.3.1.1.6. Kapucyni
 - 5.3.1.1.7. Księża Najświętszego Serca Jezusowego
 - 5.3.1.1.8. Zgromadzenie Ducha Świętego
 - 5.3.1.1.9. Zgromadzenie Najświętszych Serc Jezusa i Maryi w Picpus
 - 5.3.1.1.10. Zgromadzenie Niepokalanego Serca Maryi z Scheut
 - 5.3.1.1.11. Zgromadzenie św. Franciszka Salezego z Annecy
 - 5.3.1.1.12. Zgromadzenie Misji (Lazaryści)
 - 5.3.1.1.13. Marianiści
 - 5.3.1.1.14. Maryści
 - 5.3.1.1.15. Misjonarze Najświętszego Serca Jezusowego
 - 5.3.1.1.16. Misjonarze Najświętszego Serca z Issoudun
 - 5.3.1.1.17. Oblaci Maryi Niepokalanej
 - 5.3.1.1.18. Pallotyni
 - 5.3.1.1.19. Paryskie stowarzyszenie misji zagranicznych
 - 5.3.1.1.20. Pasjoniści
 - 5.3.1.1.21. Premonstraci
 - 5.3.1.1.22. Redemptoryści
 - 5.3.1.1.23. Salezianie
 - 5.3.1.1.24. Misjonarze Saletyni

- 5.3.1.1.25. Stowarzyszenie afrykańskich misji lyońskich
- 5.3.1.1.26. Instytut „Consolata“ dla misji cudzoziemskiej w Turynie
- 5.3.1.1.27. Werbiści
- 5.3.1.1.28. Mniej zastąpione męskie zgromadzenia zakonne lub stowarzyszenia
- 5.3.1.2. Żeńskie zgromadzenia zakonne i stowarzyszenia
 - 5.3.1.2.1. Zgromadzenie Córek Maryi Wspomożycielki Wiernych
 - 5.3.1.2.2. Zgromadzenie Sióstr Niepokalanego Poczęcia Maryi Panny III zakonu św. Franciszka z Asyżu (Kongregace Sester Neposkvrněného Početí Panny Marie III. řádu sv. Františka z Assisi)
 - 5.3.1.2.3. Stowarzyszenie Córek Miłości św. Wincentego à Paulo (Společnost dcer lásky sv. Vincenta de Paul)
 - 5.3.1.2.4. Mniej zastąpione żeńskie zgromadzenia zakonne lub stowarzyszenia
- 5.3.1.3. Stowarzyszenia misyjne, związki i seminaria
 - 5.3.1.3.1. Papieskie Dzieła Misyjne
 - 5.3.1.3.1.1. Dzieło Dzieciństwa Jezusowego
 - 5.3.1.3.1.2. Dzieło św. Piotra Apostoła
 - 5.3.1.3.1.3. Dzieło Rozkrzewiania Wiary
 - 5.3.1.3.1.3.1. Niedziela Misyjna
 - 5.3.1.3.1.3.2. Działalność za granicą
 - 5.3.1.3.1.3.3. Wsparcie misji i Dzieła Rozkrzewiania Wiary przez papieża
 - 5.3.1.3.1.4. Zjednoczenie Misyjne Kapłanów (Kněžská misijní jednota)
 - 5.3.1.3.1.5. Wiadomości ze świata misyjnego
 - 5.3.1.4. Zrzeszenia misyjne
- 5.4. Środki misyjne
 - 5.4.1. Szkoły misyjne
 - 5.4.1.1. Perspektywa statystyk
 - 5.4.1.2. Przedstawienie życia szkolnego
 - 5.4.1.3. Opowiadania, przygody i historie szkolne
 - 5.4.1.4. Raport o stanie szkół
 - 5.4.1.5. Problemy z obecnością dzieci w szkołach
 - 5.4.1.6. Szkoła jako podstawa kwitnącej misji
 - 5.4.2. Sanitarna misja, służba zdrowia
 - 5.4.2.1. Perspektywa statystyk
 - 5.4.2.2. Najczęstsze problemy, pojawianie się chorób

- 5.4.2.3. Trędowaci
- 5.4.2.4. Z życia i pracy misjonarzy
- 5.4.2.5. Pomoc duchowa, nawrócenia i chrzty
- 5.4.3. Misyjna prasa i literatura
 - 5.4.3.1. Działalność wydawnicza i drukarnie misyjne
 - 5.4.3.2. Tłumacze na języki tubylcze – pionierzy wykształcenia
 - 5.4.3.3. Literatura, recenzje książek i pism
 - 5.4.3.4. Ryciny, zdjęcia, wizerunki i mapy
- 5.4.4. Dzieło miłosierdzia
 - 5.4.4.1. Pomoc ofiarom walk, katastrof i epidemii
 - 5.4.4.2. Współczucie z więźniami, biednymi i umierającymi
- 5.4.5. Troska o głodujących
- 5.5. Misje i ludzki postęp
 - 5.5.1. Budowanie pokoja międzynarodowego, zbrojenia, walki, wpływ sytuacji politycznej
 - 5.5.2. Prześladowania wierzących, dyskryminacja
 - 5.5.3. Uchodźcy, emigranci a wychodźcy
 - 5.5.4. Cierpienia dorosłych i dzieci (sieroty, niedożywienie)
 - 5.5.5. Różne formy niewolnictwa (niewolnicy, handel ludźmi)
 - 5.5.6. Kolonializm
- 5.6. Metody pracy misyjnej
 - 5.6.1. Środki transportu
 - 5.6.2. Sposoby głoszenia ew., katechizacja
 - 5.6.2.1. Trudne początki
 - 5.6.2.2. Głoszenie ewangelii za pomocą aktów miłości
 - 5.6.2.3. Charyzmat wspólnot zakonnych
 - 5.6.2.4. Niedziele, uroczystości i udzielanie sakramentów
 - 5.6.2.5. Budowanie kościołów i metody katechetyczne
 - 5.6.2.6. Ćwiczenia duchowe
 - 5.6.2.7. Doświadczenia praktyczne i metody misjonarzy
 - 5.6.3. Cytaty misjonarzy
- 5.7. Wsparcie finansowe misji
 - 5.7.1. Przegląd pomocy Dzieła Rozkrzewiania Wiary
 - 5.7.2. Różne działania połączone z pomocą finansową dla misji

- 5.7.2.1. Chleb św. Antoniego
- 5.7.2.2. Dar na ochrzczzenie poganina
- 5.7.2.3. Afrykański związek mszalny i dar dla misji afrykańskich
- 5.8. Statystyki misyjne
- 5.8.1. Statystyki jako część opowiadania, przeglądy miejscowe
- 5.8.2. Statystyki porównawcze, ogólnoświatowe kościelne przeglądy
- 5.8.3. Tabelki statystyczne

6. UDZIAŁ I STOSUNEK MISJONARZY WOBEC MIEJSCOWYCH KULTUR

- 6.1. Księża-tubylcy i ich formacja
- 6.1.1. Księża-tubylcy i Dzieło św. Piotra Apostoła
- 6.1.2. Informacje o sytuacji tubylczych powołań kapłańskich
- 6.1.3. Opowiadania powołań, historie z życia kleryków
- 6.1.4. Święcenia kapłańskie księży-tubylców w misjach
- 6.2. Tubylcy zakonnicy i zakonnice
- 6.3. Powstanie tubylczych zgromadzeń zakonnych
- 6.4. Katechiści i katechistki
- 6.4.1. Rodzaje i podział katechistów
- 6.4.2. Kongregacje i szkoły dla katechistów
- 6.4.3. Posłanie i obowiązki katechistów
- 6.4.4. Historie i wydarzenia z życia katechistów
- 6.5. Chrzciciele i chrzcicielki
- 6.5.1. Okoliczności chrztów i doświadczenia chrzcicieli
- 6.5.2. Podział chrzcicieli i chrzcicielek
- 6.6. Braterstwa tubylcze
- 6.7. Przedmodlący się
- 6.8. Poznawanie miejscowych kultur
- 6.8.1. Przesady, wielożeństwo i pozycja kobiety
- 6.8.2. Miejscowe zwyczaje
- 6.8.3. Odstawianie i zabijanie umierających lub chorych dzieci, sprzedaż dzieci
- 6.8.4. Reakcje tubylców na kulturę, zwyczaje i przyjście misjonarzy
- 6.8.5. Modły i bogowie pogańscy
- 6.8.6. Ludojady, kanibalowie, łowcy głów ludzkich, wampiry

- 6.8.7. Problemy ze zwierzętami i owadami, naturalne niebezpieczeństwa i bandyci
- 6.8.8. Naczelnicy
- 6.8.9. Obrzędy przy urodzeniu dziecka, zaręczynach i ślubie
- 6.8.10. Obrzędy łączące się z umieraniem i pogrzebem
- 6.8.11. Obchodzenie niedzieli, Bożego Narodzenia, postu i Wielkanocy
- 6.8.12. Jedzenie
- 6.8.13. Przypowieści, przysłowia i ludowe mądrości
- 6.8.14. Humor i dowcipy
- 6.9. Religie niekatolickie, sekty – dialog ekumeniczny i międzyreligijny
- 6.10. Czarodziejowie, szamani, fetysyzm

7. HISTORIA MISJI NA POSZCZEGÓLNYCH KONTYNETACH

- 7.1. Misje w Azji
 - 7.1.1. Cejlon
 - 7.1.2. Chiny
 - 7.1.3. Filipiny
 - 7.1.4. Indie
 - 7.1.5. Indochiny
 - 7.1.6. Iran
 - 7.1.7. Japonia
 - 7.1.8. Korea
 - 7.1.9. Laos
 - 7.1.10. Mandżuria
 - 7.1.11. Mongolia
 - 7.1.12. Myanmar
 - 7.1.13. Wietnam
 - 7.1.14. Inne miejsca w Azji
- 7.2. Misje w Afryce
 - 7.2.1. Algier
 - 7.2.2. Benin
 - 7.2.3. Demokratyczna Republika Kongo
 - 7.2.4. Egipt
 - 7.2.5. Etiopia
 - 7.2.6. Gabon

- 7.2.7. Gwinea
- 7.2.8. Republika Południowej Afryki
- 7.2.9. Kamerun
- 7.2.10. Kenia
- 7.2.11. Madagaskar
- 7.2.12. Mozambik
- 7.2.13. Nigeria
- 7.2.14. Republika Kongo
- 7.2.15. Sierra-Leone
- 7.2.16. Somalia
- 7.2.17. Republika Środkowoafrykańska
- 7.2.18. Sudan
- 7.2.19. Tanzania
- 7.2.20. Uganda
- 7.2.21. Inne miejsca w Afryce
- 7.3. Misje w Ameryce
 - 7.3.1. Brazylia
 - 7.3.2. Kanada
 - 7.3.3. Kolumbia
 - 7.3.4. Meksyk
 - 7.3.5. Stany Zjednoczone Ameryki
 - 7.3.6. Inne miejsca w Ameryce
- 7.4. Misje w Australii i Oceanii
 - 7.4.1. Fidzi
 - 7.4.1. Wyspy Gilbertskie
 - 7.4.2. Hawaje
 - 7.4.3. Melanezja
 - 7.4.4. Nowa Gwinea
 - 7.4.5. Polinezja
 - 7.4.6. Samoa
 - 7.4.7. Wyspy Salomona
 - 7.4.8. Tuamotu
 - 7.4.9. Wanuatu
 - 7.4.10. Inne miejsca w Oceanii

7.5. Męczennicy

7.6. Odjazd misjonarzy

8. UDZIAŁ CZESKICH I MORAWSKICH DIECEZJI W MISJACH

8.1. Misjonarze Czesi w zamorskich misjach

8.1.1. Czescy księża i zakonnicy w misjach

8.1.1.1. Franciszkanie

8.1.1.1.1. Jáchym Procházka

8.1.1.1.2. Jakub Římař, Remédus Prutký i Martin Lang

8.1.1.1.3. Lambert Heitzinger

8.1.1.1.4. Bł. Odorik

8.1.1.2. Towarzystwo Jezusowe

8.1.1.2.1. Fr. M. Beňo

8.1.1.2.2. Jan D. Křížek

8.1.1.2.3. Karel Slavíček

8.1.1.2.4. Samuel Fritz

8.1.1.3. Salezianie

8.1.1.3.1. Jan Med

8.1.1.3.2. Václav Řehoř

8.1.1.3.3. Vincenc Maria Janda

8.1.1.4. Bracia Szkolni

8.1.1.5. Werbiści

8.1.1.5.1. A. Florián

8.1.1.5.2. Fr. Kolář

8.1.1.6. Inni czescy misjonarze

8.1.1.6.1. Ignác Arnož

8.1.1.6.2. Josef Hylš

8.1.1.6.3. Josef Zeman

8.1.1.6.4. Prokop Neužil

8.1.2. Czeskie zakonnice w misjach

8.1.2.1. Franciszkanki

8.1.2.1.1. M. Lucie Procházková

8.1.2.1.2. Marie Rosalie Procházková

8.1.2.2. Siostry Niepokalanego Poczęcia Panny Maryi

- 8.1.2.3. Inne czeskie misjonarki
- 8.1.2.3.1. A. Xaverie
- 8.1.2.3.2. Bernarda Horáková
- 8.1.2.3.3. Jana Em. Krausová
- 8.1.2.3.4. M. Anežka Holíbková
- 8.1.2.3.5. Marie Justa
- 8.2. Wsparcie duchowe misji
- 8.2.1. Św. Teresa od Jezusa, niebiańska współpracowniczka misji
- 8.2.2. Zmarli misjonarze – wspomnienia i modlitwy
- 8.3. Wsparcie finansowe misji
- 8.3.1. Kolekty dla Dzieła Rozkrzewiania Wiary
- 8.3.2. Fabrykant J. A. Bařa wspiera misje katolickie
- 8.3.3. Zainteresowanie czeskomorawskich biskupów o wsparcie misji zagranicznych
- 8.4. Literatura
- 8.4.1. Recenzje i propozycje literatury
- 8.4.2. Czytanie w odcinkach

9. ZAKOŃCZENIE

BIBLIOGRAFIA

ANEKSY

Aneks I – Niedziele misyjne

Aneks II – Komentarze, artykuły, kazania

Aneks III – Ryciny dyrektorów narodowych Dzieła Krzewienia Wiary

Aneks IV - Tabelki, przeglądy

Aneks V – Ryciny czarodziejów i szamanów

Aneks VI – Mapy